

ANNE FRANK: Debutant på DNS, Ine Willmann, er best når hun får frem Anne Franks dobbelthet, noe hun ofte er, mener vår anmelder.

FOTO: EIRIK BREKKE

Gatekamp og klassekamp i Viken

scene teater

Gatenes Helter
Cornerteateret
Møhlenpris

Vellykket blanding av musikal og teater

Lørdag hadde det nyopprettede Cornerteateret på Møhlenpris sin åpningsforestilling med urpremiere på Gatenes Helter i regi av Tore Christian Sævoid. Et nyskrevet stykke av Stig Holmås som er en hyllest til verftsindustrien i Viken og en tidsalder som for lengst er forsvunnet. Resultatet er blitt en riktig vellykket blanding av teater og musikal som burde ha appell både til store og små.

Stig Holmås har skrevet en historie som både gir et innblikk i dagliglivet blant barn og voksne i arbeiderbydelen Solheimsviken på 50-tallet. Det handler i utgangspunktet om maktkampen mellom ungene i Vikagjengen fra Solheimsviken og Gyllagjengen fra Gyldenpris. Anmelderen, som er oppvokst i søndre bydel omtrent på samme tid, kjenner seg godt igjen i skildringen av en enkel og uskyldig verden der nærbutikken og livet i gaten var det sentrale i verden. Opp mot livet i gaten får vi også en skildring av de voksnes verden med det daglige arbeidet på skipsverftet, en tanke romantikk og en liten dose klassekamp i tillegg. Til og med en liten kriminalhistorie har Holmås flettet inn på slutten.

Camilla Svingen, som har hatt oppgaven med å instruere de yngste skuespillerne, har gjort en glimrende jobb. Ikke minst Veronika Flotve Røssland i rollen som Laila, gjør en fremragende prestasjon. Til og med sangnumrene gestaltet rimelig bra, og her har vi med et stort talent å gjøre. Men også de andre barna fra Vestlandske Teatersenters teaterskole klarer seg utmerket og enkelte vil nok dukke opp på andre scener med tid og stunder.

De voksne kjenner vi godt igjen. Både den fridige Fru Moen (Astrid Koppen Mjanger) i Lotheveien Fisk og Blomster og verftsarbeiderne Palen (Tor Halvor Halvorsen) og Bamsefar (Claus Sellevoll) er klassiske bergenske typer med både humor og vidd. At den nyforelskede læregutten Rytmesansens (Christopher Cardoso) dansenumre låner mer fra 80-tallets breakdance enn 50-tallets rock'n roll får vi sette på kontoen for kunstnerisk frihet.

Musikken er skrevet for forestillingen av Ivar Peersen fra metalbandet Enslaved. Han har valgt en blanding av tradisjonell musikalform og et mer moderne rytmisk lydbilde som er inspirert av rytmene og klangerne fra verftsindustrien.

Scenografien er enkel, men fungerer. Ingen tvil om at Møhlenpris nå har fått teaterlokaliteter som vil bli flittig benyttet i tiden som kommer.

EINAR ENGELSTAD

Kjærlighet, egoisme og samhold

scene teater

Anne Franks dagbok
Den Nationale Scene
Teaterkjelleren

Regissør: Ola B. Johannessen
Scenograf og kostyme: Gjermund Andresen
Lysdesigner: Arne Kambestad
Dramaturg: Solrun Toft Iversen
Skuespillere: Ine Marie Wilmann, Herman Bernhoft, Susann Bugge Kambestad, Ellen Birgitte Winther, Stig Amdam, Gerald Pettersen, Marianne Nielsen, Sverre Røssummoen, Martin Karelius Østensen, Lykke Kristine Moen.

Anne Franks dagbok mestrer å tegne varierte og spennende portrett av mange karakterer på samme tid.

HISTORIEN OM DE TO jødiske familiene Frank og van Damm som tvinges til å gå i dekning i Amsterdam og som fra 6. juli 1942 til 4. august 1944 lever sammen i skjul er ver-

dens mest leste dagbok ført i pennen av tenåringsdatteren. Familien blir tatt av tyskerne ikke lenge før de allierte kommer og kun Anne Franks far, Otto, overlever og får oppleve freden.

Tenårigen Anne Frank holder seg i live i den lille leiligheten sammen med de sju andre ved å skrive dagbok, og det er hennes oppturer og nedturer i en konstant krisesituasjon som iscenesettes.

Teaterkjelleren er blitt slanket og på scenen står en ny trangere scene. Et svart hjørne med mange skap og noen dørrer. Et stort bord og en seng. Et grep som er med på å underbygge trangheten og den klaustrofobiske følelsen av å bo mange oppå hverandre.

Kostymene er tidsriktige, det samme er rekvisittene og de små musikksnuttene.

I 2011 satt Studentteatret Immatrus opp en svært vellykket versjon av Anne Franks dagbok. De hadde

valgt å la en person spille dagboken og Anne Franks innerste tanker, de hadde også flere vellykkede sceniske løsninger (da ingen noen sinne forlater scenen og alle alltid var i syne for å understreke at de aldri hadde noe sted å gå) og uvante løsninger som fungerte. Den Nationale Scene sin versjon er langt mer tradisjonell og mindre utfordrende, men godt teater er det blitt likevel.

SKUESPILLERNE sitter på siden av scenen og kikker på publikum mens de kommer inn. Med tonene til «Somewhere over the rainbow» fra Trollmannen fra Oz, begynner de å tre inn på dette trange rommet i rommet. Deres nye hjem. Akkurat som Dorethy fra Kansas i Trollmannen fra Oz, drømmer Anne Frank om å være på et annet sted.

Debutant på DNS, Ine Marie Wilmann, spiller den drømmende og snakkesalige Anne. Ved fortellingens start ser hun på dette som er slags

ferie der hun skal bli kjent med nye folk. Anne Frank sin beretning om det gode og minde gode i de som bor der, kommer godt frem.

DE ALLER FLESTE har opp- og nedturer, der det kan se ut til at de mister det gode av syne og det er tilløp til kaos på grunn av egoisme. Anne Frank begynner som en vakker trippende typisk ung, energisk jente. Wilmann er derimot best når hun får frem Anne Franks dobbelthet, hun er både god, men også oppmerksomhetsyk, krevende og en tenåring som tidvis hater sin mor. Hun er drivende god når disse nyansene kommer frem, som er ofte.

Mindre interessant er de drømmende ungpikescenene hvor publikum får inn med teskje at hun drømmer om luft, mensen, å kline, himmelen, vennene sine og de tidvis vel karikerte kjærlighetstilnærmelsene til den finfine sjenerte Peter (debutant på DNS Herman Bernhoft) i huset. Det er bedre når dette ikke ropes mot oss, men kommer inn i dialogen og lengselen i hverdagen.

ENSEMBLET er gode og alle karakterne har fått noe å slite og motstand i karakteren. Deres samhold, men også egoisme, sult og irritasjon vies mye plass og gir forestillingen nerve, der man tidvis får en Fluenes herrefølelse, der sammenbruddet stadig rykker nærmere.

Stig Amdam i rollen som Anne Franks far makter å få frem både sin egen redsel, men samtidig være limet som får dette fellesskapet til å fungere.

ANNE FRANKS DAGBOK er blitt en intens forestilling som bygges opp til det unngåelige vendepunktet med godt spill og velvalgte enkeltscener som får frem mange sider av historien og personene i den som treffer både hjerte og hjerne hos publikum. God historieformidling som har en tydelig misjon i å vise at folk på flukt og i skjul ikke er statistikk og tall, men mennesker og enkeltkjebner. CHARLOTTE MYRBRÅTEN

FRITT ORD

inviterer til foredrag i Litteraturhuset i Bergen

Mandag 16. september kl. 19.00-20.30

VERDEN DER UTE

ANTON MOHR (1890-1968), ALBERT HENRIK MOHN (1918-1999)
OG TOMAS TORSVIK (1919-1996)

De var globetrottere, utenrikskronikører og bergensere. De var formidlere i urolig farvann. De var fascinerende fortellere i krig og fred. De var verdensborgere bak skrivemaskinen.

Mohn skrev mer enn 50 bøker om en verden i forandring, og leverte utallige øyenvitneskildringer fra Midtøsten. Mohr skrev nærmere 30 bøker, reiste verden rundt, og leverte 1300 artikler til Aftenposten. Torsvik kom hjem fra England i 1945, ble utenriksredaktør i Bergens Tidende, og leverte virkelighetsnær journalistikk til et lydhørt folk.

Foredrag ved Erik Rudeng, Are John Knudsen og Kjartan Rødland
Introduksjon: Å velge sine forbilder, ved Martin Eide

Dette er det første arrangement i serien «Journalistikkens klassikere – Norge og Bergen».
Åpent for alle.

I samarbeid med Institutt for informasjons- og medievitenskap, Universitetet i Bergen

www.fritt-ord.no